Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan R, M
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Kopie aan
Afgestemd met

Datum
5 november 2026

Onze referentie
BZ2624282

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
12 november 2026

Plandatum/Deadline Kamer
17 november 2026

Binnengekomen op
20 januari 2026

nota

Voortgang Afrikastrategie

Aanleiding

- Op 20 januari 2026 heeft de Tweede Kamer de gewijzigde motie-Ceder[1] aangenomen. In deze motie wordt de regering verzocht de TK te informeren over de voortgang van de Afrikastrategie, een mogelijke herziening en versnelling van deze strategie in het licht van geopolitieke ontwikkelingen en concrete actiepunten, waaronder versterking van de handelsrelaties met de tien grootste Afrikaanse economieën.
- De motie verzoekt om de Kamer vóór de begrotingsbehandeling BHO te informeren.
- De beantwoording van de motie is aangehouden om eerst de beleidsbrieven van BZ en BHO en het interne traject voor aanscherping van de geografische en thematische prioritering af te ronden, zodat de beantwoording hierop aansluit.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met de bijgevoegde concept-Kamerbrief over de voortgang en verdere uitvoering van de Afrikastrategie 2023–2032.

Kernpunten

- **Voortgang**: De Kamerbrief schetst de voortgang van de Afrikastrategie 2023–2032, met nadruk op concrete resultaten o.h.g.v. economische samenwerking.
- **Aanscherping strategie**: De veranderende geopolitieke verhoudingen bevestigen de relevantie van de Afrikastrategie. Een integrale herziening is niet nodig; wel wordt ingezet op scherpere prioritering.
- **Handelsrelaties**: In lijn met de motie wordt de nadruk gelegd op de handelsrelaties met de grootste Afrikaanse economieën, primair via het bestaande combinatielandenbeleid en met inzet van nationale en Europese instrumenten, waaronder Global Gateway.

[1] Vaststelling van de begrotingsstaat voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (XVII) voor het jaar 2026 | Tweede Kamer der Staten-Generaal

Toelichting

De uitgangspunten van de Afrikastrategie blijven relevant. Een integrale herziening wordt daarom niet nodig geacht, maar de uitvoering wordt op de volgende punten aangescherpt:

- **Geografische prioritering**: Focus op bestaande partnerlanden (Zuid-Afrika, Kenia, Ghana, Egypte en Marokko), een gedeeltelijke verschuiving van de Sahel naar West-Afrikaanse kuststaten en gerichte inzet in overige landen waar wederzijdse belangen samenkomen.
- **Soedan**: Een afzonderlijke beleidsprioriteit vanwege de humanitaire crisis en gevolgen voor regionale stabiliteit, met inzet op een inclusief vredesproces, een duurzaam staakt-het-vuren en het tegengaan van de oorlogseconomie.
- **Thematische focus**: Scherpere keuzes voor thema's en sectoren waar Nederlandse expertise meerwaarde biedt en Nederlandse en Afrikaanse belangen samenkomen.
- **Gelijkwaardige partnerschappen**: Sterkere aansluiting bij Afrikaanse prioriteiten, gezamenlijke agendasetting en aandacht voor langdurige samenwerking en lokaal eigenaarschap.

Reikwijdte voortgangsrapportage: De Kamerbrief biedt geen uitputtend overzicht van de uitvoering van de Afrikastrategie. De bijbehorende actieagenda is zeer breed, bestrijkt meerdere beleidsterreinen en wordt niet integraal gemonitord. Voortgang en resultaten worden via afzonderlijke beleids- en verantwoordingsrapportages inzichtelijk gemaakt. Een volledig overzicht is daardoor niet beschikbaar. Gezien de nadruk in de motie-Ceder op handelsrelaties richt de brief zich vooral op de economische dimensie, geïllustreerd met een aantal concrete resultaten.